

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 12/2007 vp

Hallituksen esitys laiksi väylämaksulain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 2 päivänä lokakuuta 2007 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi väylämaksulain muuttamisesta (HE 93/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- merenkulkuneuvos Sirkka-Heleena Nyman, liikenne- ja viestintäministeriö
- budjettineuvos Esko Tainio, valtiovarainministeriö

- tf. avdelningschef Göran Holmberg, Ahvenanmaan maakunnan hallitus
- apulaisjohtaja Matti Eronen, Merenkulkulaitos
- johtava asiantuntija Raimo Mansukoski, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
- asiamies Stefan Lomberg, Suomen Laivameklariliitto
- toimitusjohtaja Hans Ahlström, Ahvenanmaan varustamoyhdistys
- toimitusjohtaja Olof Widén, Rahtialusyhdistys
- osastopäällikkö Jukka Kantola, Suomen Varustamoyhdistys.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väylämaksulakia. Väylämaksun yksikköhintaa ja enimmäismäärää aluskäynniltä alennettaisiin keskimäärin kymmenellä prosentilla. Alennus kohdennettaisiin kaikille alustyypeille painottaen lievästi kahteen parhaimpaan jääluokkaan kuuluvia aluksia. Lakiin lisättäisiin alusyhdis-

telmän määritelmä ja tarkentavat säännökset alusyhdistelmän väylämaksun määräytymisestä.

Esitys liittyy vuoden 2008 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valio-

kunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana seuraavin huomautuksin.

Valiokunta toteaa, että väylämaksujärjestelmä on ollut vuosina 2006 ja 2007 selvästi ylikatteellinen. Vuonna 2007 ylikatteellisuuden arvioidaan olevan yli 10 miljoonaa euroa. Hallituksen esityksen tavoitteena on poistaa tämä ylikatteellisuus. Väylämaksulla on tarkoitus kattaa vain merenkulussa käytettävien julkisten kulkuväylien ja vesiliikenteelle tarpeellisten turvalaitteiden rakentamisesta, ylläpidosta ja hoidosta, alusliikennepalvelusta ja jäänmurtajien avustustoiminnasta valtiolle aiheutuneet kustannukset.

Valiokunta pitää tärkeänä, että jatkossa seurataan väylämaksujärjestelmän toimivuutta siten, että vaikeassa kilpailutilanteessa toimivaa merenkulkualaa ei rasieta valtion toimesta ylikatteellisilla maksuilla. Väylämaksujärjestelmän tulee nykyistä selvemmin tukea jääluokkiin 1A ja 1A Super kuuluvia aluksia, jotka aiheuttavat selvästi muita vähemmän jäänmurto- ja hinaus-

kustannuksia. Lisäksi tulee huoltovarmuusnäkökohdat huomioon ottaen harkita tarvetta ja mahdollisuuksia tukea säännöllistä linjaliikennettä vähentämällä maksullisten käyntikertojen määrää.

Pidemmällä ajalla valiokunta pitää välttämättömänä siirtymistä ympäristöperusteisiin väylämaksuihin. Tämä edellyttää kuitenkin laajoja selvityksiä uudistuksen perusteista ja ympäristöperusteisen järjestelmän toimivuudesta esimerkiksi nykyisen jääluokkajärjestelmän kanssa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 15 päivänä marraskuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Martti Korhonen /vas
vpj. Saara Karhu /sd
jäs. Marko Asell /sd
Maria Guzenina-Richardson /sd
Leena Harkimo /kok
Mats Nylund /r
Reijo Paajanen /kok

Markku Pakkanen /kesk
Lyly Rajala /kok
Tero Rönni /sd
Janne Seurujärvi /kesk
Johanna Sumuvuori /vihr
Anne-Mari Virolainen /kok
vjäs. Lauri Oinonen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaj Laine.